

dání shora uvedené vkladní knížky, mimo to však navrhl také, by vklad byl vybrán a mu zaslán částkou odpovídající jeho vykonatelné pohledávce. Dle toho nejde, jak za to má odvolací soud, o exekuci vedenou pouze na nárok na vydání vkladní knížky, nýbrž jde již také o exekuci na pohledávku samu z dotyčné knížky a na peníz na knížku tu uložený (§§ 294, 296, 300—319 a 325 a násl. ex. ř.). Tvrdí-li žalobkyně k tomuto penízi vlastnické právo, jde nepochybně o právo, které by vedené exekuci bylo na překážku a činilo ji nepřipustnou (§ 37 ex. ř.). Dle toho nelze zamítnouti žalobu z důvodu odvolacím soudem uvedeného, že se právo žalobkyně tvrzené předmětu exekuce netýká a exekuci nepřipustnou nečiní.

Čís. 6915.

Jde o pohledávku, náležející členu bývalého císařského rodu na území Československé republiky ve smyslu zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., převzat-li k úrokování a při skončení pachtu k zaplacení dluh bývalého pachtěře vzniklý z kupu inventáře a zařízení na zpachtované (od člena bývalého císařského rodu) nemovitosti, jsoucí na území Československé republiky. Lhostejno, že podle smlouvy měla býti pohledávka zaplácena arcivévodskému hořmistrovskému úřadu, jenž byl tehdy ve Vídni, a nezáleží též na sídle přejímatele dluhu v době uzavření smlouvy.

(Rozh. ze dne 17. března 1927, Rv II 120/27.)

V roce 1865 koupila tehdejší pachtýřka velkostatku Židlochovického firma R. a spol. živý inventář velkostatku, jakož i celé zařízení pivovaru za 427.516 K 72 h a ujednala s propachtovatelem, že dluh bude po čas pachtovní doby úrokovati a že ho zaplatí teprve po skončení pachtovního poměru. Podle §u 11 smlouvy ze dne 8. července 1914, uzavřené ve Vídni, převzala R-ská cukerní rafinerie, akciová společnost, tehdy sídlem ve Vídni, tento dluh ku zaplacení a úrokování a zavázala se jej včas pachtovní doby úrokovati 5% a tyto úroky platiti u důchodního úřadu v Židlochovicích a po ukončení pachtovní doby hotově jej zaplatiti vrchnímu hořmistrovskému úřadu ve Vídni. Dne 30. června 1923 byl pachtovní poměr skončen. Žalobě Československého státu, by R-ská rafinerie, akciová společnost, byla uznána povinnou zaplatiti 427.516 Kč 72 h k rukám ministerstva zemědělství v Praze, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Po právní stránce bylo odpověděti na otázku: zda sporná pohledávka byla majetkem, jenž na území někdejšího mocnářství rakouskouherského, patřícím Československé republice, náležel některé z osob vyčtených v § 3 čís. 2 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n.

Na otázku tu jest odpověděti kladně. Sporná pohledávka byla mezi žalovanou firmou a Bedřichem Habsburkem, o němž není pochybnosti, že náleží k osobám shora vytčeným, založena ustanovením §u 11 pachtovní smlouvy ze dne 8. července 1914. Žalovaná převzala k úrokování a zaplacení dluh bývalého pachtěře vzniklý z kupu inventáře a zařízení na nemovitosti jí zpachtované, a zavázala se, že dluh ten zaplatí hotově při skončení pachtu. Smluvní strany byly v tomto §u 11 označeny jako propachtovatel a pachtěřka. Pro odpověď na otázku, zda pohledávka ta náležela Bedřichovi Habsburgovi na území nynější republiky Čsl., je zajisté rozhodno jen místo, kde měla býti splněna smlouva, kterou byla založena. Po právní stránce je při tom vycházeti z §u 905 obč. zák. Podle smlouvy měla býti pohledávka zaplacená po uplynutí pachtu: »an das erzherzogliche Obersthofmeisteramt«. Úřad tento byl v době sjednání smlouvy ve Vídni, tím však není řečeno, že smlouva o převzetí dluhu bývalého pachtěře měla býti splněna tamže. Jmenovaný úřad byl propachtovatelem, t. j. Bedřichem Habsburgem ustanoven k přijetí peněz, což se nemusilo státi nutně ve Vídni. Toto město mohlo býti místem placení, nebylo však místem plnění. Místo plnění nebylo ve smlouvě výslovně stanoveno, k tomu nestačilo udání úřadu, jemuž měla se státi výplata. Je proto plniště určiti podle povahy a účele jednání. Smlouva o převzetí dluhu podle §u 11 nebyla sice pouhou součástí pachtovní smlouvy, neboť v podstatě šlo o něco jiného, než oč jde při nájemní smlouvě, nebyla však smlouvou tak samostatnou, by jí bylo možno odloučiti od této co do místa plnění, když plnění mělo spadnouti v jedno s pominutím pachtu. Věřitelem byl propachtovatel nemovitosti, dlužníkem byla pachtěřka, a dluh, nedošlo-li dříve k jeho výpovědi, což se nestalo přede dnem 28. října 1918, byl splatný uplynutím pachtu, mělo se proto státi zároveň splnění obou smluv, t. j. vrácení pachtovaného velko- statku i splacení dluhu. Nemovitost mohla býti vrácena jen tam, kde byla, t. j. v Židlochovicích, podle toho jest usouditi, kde měla býti splněna další smlouva s ní související výslovně co do doby plnění, takže i místa plnění spadala v jedno. Pohledávka byla tudíž splatná taktéž v Židlochovicích. Propachtovatel, jenž by zajisté nebyl převzal nemovitost osobně, nýbrž svým zástupcem, určil úřad hofmistrovský, jenž měl místo něho převzít peníze. Ať učinil tak na místě samém anebo ve Vídni jako místě své působnosti, kde měla tehdy sídlo i žalovaná firma, v každém z těchto případů zůstaly Židlochovice místem plnění. Je proto z povahy věci, t. j. z uvedené souvislosti s pachtovním poměrem dovoditi, že šlo o pohledávku, jež náležela Bedřichu Habsburgovi na území nynější Čsl. republiky. Nezáleží na tehdejším sídle žalované společnosti jako dlužníka ani na sídle hofmistrovského úřadu, jenž byl pro tento případ určen k přijetí peněz místo důchodenského úřadu v Židlochovicích.

Čís. 6916.

Šu 833 a násl. obč. zák. nelze užití na právní poměr substitučního dědice a nejbližšího čekatele ve příčině substitučního jmění. Substituční dědic jest oprávněn, by si sám ustanovil správce substitučního jmění.